

Fællesskabsøgende strategier!

Indvandrere og efterkommere søger forskellige strategier til at opleve fællesskab og samhørighed i et samfund, hvor de kan føle sig marginaliseret og stigmatiseret. Her skitseres fire eksempler på sådanne strategier.

Uddannelsesstrategi:

Uddannelse kan være vejen til at frisætte sig kulturelt og bryde med den sociale arv. For minoritetsunge, der har forældre uden en uddannelsesmæssig baggrund, er det en ekstra stor udfordring, da disse ikke har fået de nødvendige kulturelle ressourcer med hjemmefra til at kunne indgå i uddannelses-systemet lige så nemt og naturligt som børn af uddannede forældre. Til gengæld vil det for det unge individ være en chance for at skabe en bedre fremtid for sig selv og opleve anerkendelse i samfundet. Det ses i højere grad blandt kvinder end mænd, at man forfølger en uddannelsesstrategi. Bare kig på eksempelvis læge, tandlæge og farmaceutstudiet, hvor en stor del kvinder med ikke-vestlig baggrund læser.

En religiøs strategi

Den religiøse strategi kan forfølges på flere måder. En mulighed for den unge med muslimsk baggrund er at lægge fokus på den kulturelle identitet frem for den religiøse identitet. Det vil sige, at man i praksis ikke stringent følger alle de regler, der kan ligge i

islam, såsom at bede fem gange om dagen eller bære tørklæde, men at man ikke desto mindre stadig er vokset op med islam, og at værdierne og tankegodset er en væsentlig del af ens identitet. På samme måde som mange etniske danskere betragter sig selv som kulturturkristne. En anden tilgang er at lægge fokus på sin religiøse identitet og vælge aktivt at fordybe sig i Koranen for at danne sin egen moderne forståelse og fortolkning af religionen.

En traditionel strategi

I denne strategi har den unge en identitet, som søger uden om alle de ambivalenser, som dobbeltsocialiseringen kan medføre. Her vokser den unge op tro mod traditionerne i familien og de religiøse anvisninger. I praksis vil det i en del tilfælde ikke være den unge selv, der har valgt denne strategi. Især unge kvinder med muslimsk baggrund kan opleve at være underlagt social kontrol fra familien. Forventningen er, at kvinden passer hjem og børn, at hun er jomfruelig, indtil hun er gift, og at hun finder sig en god muslimsk mand, som i nogle tilfælde vil være udpeget

af familien. Denne sociale kontrol kan i højere grad stå i vejen for, at den unge kommer til at integreres i samfundet. I andre tilfælde kan det være tale om et mere aktivt valg af at være et individ, som ønsker at bryde væk fra mod sit kulturelle ophav og leve en vestlig livsstil.

En kriminel strategi

Den kriminelle strategi er mest anvendt af unge mænd, som Aydin Soei betegner som "kriminaliserede" mænd. Disse unge oplever, at de ikke klarer sig godt i skolen, de får svært ved at få et arbejde, og at de bliver stempet, af det omkringliggende samfund. Deres modsvar er en aktiv oplysning, der stimulerer sammen i bande og kriminalitet for eksempelvis at stjæle biler. Denne strategi er især anvendt i de store byområder, som er kendt for deres lave uddannelsesniveauer og stor arbejdsløshed.

Fællesskab og samfundet. Her skitseres

gange om dagen
at man ikke desto
med islam, og at
er en væsentlig del
måde som mange
sig selv som kul-
er at lægge
itet og vælge aktivt
r at danne sin
g fortolkning af

egi
unge en identitet,
ambivalenser,
kan medføre. Her
d traditionerne i
visninger. I praksis
være den unge
strategi. Især unge
grund kan opleve
ontrol fra familien.
en passer hjem
lig, indtil hun er
n god muslimsk
vil være udpeget

af familien. Denne sociale kontrol kan i den grad stå i vejen for, at den unge bliver integreret i samfundet. I andre tilfælde vil der være tale om et mere aktivt valg fra det unge individ, som ønsker at være fuldstændig tro mod sit kulturelle ophav og aktivt fravælger en vestlig livsstil.

En kriminel strategi

Den kriminelle strategi er først og fremmest anvendt af unge drenge. Det er dem, som Aydin Soei betegner som de vrede unge mænd. Disse unge oplever som oftest, at de ikke klarer sig godt i skolen, at de ikke kan få et arbejde, og at de føler sig stigmatiseret, stempet, af det omkringliggende samfund. Deres modsvar er en asocial adfærd, hvor de stimuler sammen i bander og begår kriminalitet for eksempelvis at berige sig økonomisk, få opmærksomhed og "vinde" respekt. Denne strategi er især anvendt i de belastede boligområder, som er kendetegnet ved lavt uddannelsesniveau og stor arbejdsløshed.

hvis man var indvandrer eller efterkommer af indvandrere med ikke vestlig baggrund. Politiet afviser, at de skeler til hudfarve eller etnicitet, men rent logisk er det ikke så overraskende, hvis betjentene på gaden har det med i deres overvejelser, når de retter deres mistanke mod en person. Overrepræsentationen af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig baggrund i kriminalstatistikkerne betyder, at betjenten på gaden ved, at der rent statistisk set er en større sandsynlighed for at få bid ved at stoppe og visitere en ung mand med ikke-vestlig baggrund sammenlignet med en etnisk dansk ung person.

8.6 Fordomme, stereotyper og stigmatisering

Andenrangsborgere, samfundsnassere, terrorister. Som også Aydin Soeis bog "Omar – og de andre" illustrerer gennem flere kvalitative interview, oplever mange unge indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse at blive mødt med fordomme.

Her skal vi forsøge at forstå fordommens anatomi og gå dybere ned i, hvilke udfordringer det skaber.

Man kan sige, at enhver kultur i større eller mindre udstrækning opfatter sin omverden med afsæt i denne kulturs perspektiv. Dette kaldes under et for **etnocentrisme**. Bliver den dominerende kultur gjort bekendt med eller bevidst om noget, der synes fremmed for denne, vil en naturlig reaktion være at have **fordomme**, der kan defineres som ubevidste og generaliserende påstande om andre mennesker, som der ikke kan argumenteres nærmere for. Fælles for disse er, at vi allerede fælder en dom på forhånd, inden vi reelt møder det ukendte – deraf ordet fordom.

Eksempler på forholdsvis udbredte fordomme mod muslimer er, at de ikke ønsker